

Vem deklarerar krypto?

Faktorer som kännetecknar personer som deklarerar
kryptoförsäljning

En rapport från Skatteverket

5 maj 2026

Rapportnummer: 2026:07

Rapportnummer: 2026:07
Diarienummer: 8-141276-2026

Skatteverket
Postadress: 205 30 Malmö
Telefon: 0771-567 567
Epost: skatteverket@skatteverket.se
www.skatteverket.se

Lina Andersson
E-post: lina.andersson@skatteverket.se
Telefon: 010-5750735

Förord

Syftet med denna rapport är att undersöka vad som kännetecknar personer som avyttrar kryptotillgångar och som redovisar sina transaktioner jämfört med de som inte gör det. I Skatteverket (2024) visades att deklaraionsbenägenheten bland kryptosäljare är låg varför det är särskilt relevant att få större kunskap om den gruppen.

En fördjupad förståelse av vilka faktorer som kännetecknar personer som deklarerar kryptotillgångar skapar bättre förutsättningar att utforma åtgärder som stärker regelefterlevnaden och minskar skattebortfallet. Rapportens resultat gör det även möjligt att följa deklaraionsbeteenden över tid och analysera hur framtida rapporteringskrav samt förändringar i regelverk och förfaranden kan påverka skattefelet. På längre sikt bidrar denna kunskap till att utforma mer träffsäkra styrmedel, där både kontrollinsatser och information kan riktas mer effektivt. Detta kan i sin tur stödja arbetet med att minska skattefelet och höja regelefterlevnaden på området. Förtroendet för skattesystemet bygger på att regler tillämpas likformigt och att skattefelet hålls nere. Att förstå varför vissa individer deklarerar sina kryptotransaktioner medan andra avstår är därför centralt. Denna kunskap kan stärka både transparensen och legitimiteten i beskattningen av kryptotillgångar och därmed bidra till ökad tillit till skattesystemet

Underlaget för rapporten utgörs av Skatteverkets interna data över inkomstdeklaraioner för åren 2017–2021 samt externa data från internationella kryptobörser över transaktioner under perioden 2017–2021 av personer som är skatteskyldiga i Sverige

Rapporten har tagits fram vid Skatteverkets analysenhet av Lina Andersson under ledning av Erik Jonasson, chef för analyssektionen. Ett stort tack riktas till Daniel Hallberg och Mats Törnblom för värdefulla kommentarer på tidigare rapportutkast. Tack också till medlemmarna i kryptonätverket som har bidragit med sin expertis om kryptovalutor och beskattning.

Skatteverkets analysenhet svarar för innehåll och slutsatser.

Sundbyberg i maj 2026

Henrik Hammar

Chef för analysenheten

Sammanfattning

I Skatteverket (2024) bedöms att skattefelet från handel med kryptovalutor motsvarar 1,5 miljarder kronor, eller 90 procent av den teoretiska skatten, och att deklaraionsbenägenheten bland kryptohandlare är låg. I den här rapporten analyseras individer som handlar med kryptotillgångar, med syftet att identifiera mönster och faktorer som särskiljer de som redovisar sina transaktioner från de som inte gör det. En analys av vilka faktorer som särskiljer de som redovisar sina transaktioner från de som inte gör det har inte gjorts tidigare. Förbättrad förståelse för dessa faktorer gör det möjligt att utforma mer träffsäkra och effektiva åtgärder som kan leda till högre regelefterlevnad och minskat skattebortfall. Analysen utgår från interna data över inkomstdeklarationer, samt externa data från två internationella kryptobörser. Materialet omfattar drygt 17 000 fysiska personer som handlat med kryptovalutor för minst 10 000 euro under minst ett år under perioden 2017–2021.

De viktigaste resultaten från analysen är:

- Deklaraionsbenägenheten är högre i vissa grupper. Personer verksamma inom IT- och finanssektorn, individer med kontrolluppgift om utländsk inkomst samt personer med större försäljningsbelopp uppvisar en högre benägenhet att deklarerat försäljning av kryptotillgångar.
- Deklaraionsbeteendet är relativt stabilt över tid. Av dem som deklarerat försäljning första året och sålde även året därpå, fortsatte cirka 60 procent att deklarerat. Bland dem som inte deklarerat första året var motsvarande andel cirka 5 procent.
- Kunskap, kompetens och upplevd kontrollrisk är centrala faktorer. Resultaten indikerar att deklaraionsbenägenheten påverkas av kunskap om deklaraionsskyldigheten, praktisk kompetens att genomföra deklaraionen samt den upplevda risken för kontroll från Skatteverket.
- Andra faktorer spelar också en roll. Även när kunskap och kompetens finns når deklaraionsbenägenheten inte över 90 procent. Detta tyder på att ytterligare faktorer, såsom attityder och sociala normer, kan ha betydelse för att öka deklaraionsbenägenheten.

Rekommendationer:

- Beteendebaserade puffar direkt i e-tjänsten för inkomstdeklaraionen. Till exempel i form av automatiska påminnelser till personer som tidigare deklarerat kryptoförsäljningar.
- Informationskampanjer riktade särskilt mot nya kryptohandlare för att öka kunskapen om beskattning av kryptotillgångar och minska tröskeln för första deklaraionen.
- Tydlig kommunikation om Skatteverkets tillgång till kontrolluppgifter genom internationella informationsutbyten.

Innehållsförteckning

1	Introduktion	4
2	Data	6
3	Metod	9
4	Deklarationsbenägenhet.....	10
4.1	Deklarationsvana	14
5	Diskussion	16
6	Referenser	18
	Bilaga A – Deskriptiv statistik över juridiska personer	19

1 Introduktion

Kryptomarknaden har på kort tid vuxit till en global finansiell sektor med betydande värden. Marknaden nådde exempelvis en topp runt 4,4 biljoner USD under 2025 innan den föll tillbaka till cirka 3 biljoner USD vid årets slut. De stora och volatila handelsvolymerna gör kryptotillgångar till en kapitalform med ökande skattemässig relevans. Den snabba tillväxten har också drivit fram ett omfattande internationellt arbete för att stärka transparensen. OECD:s Crypto-Asset Reporting Framework (CARF) medför ett automatiskt informationsutbyte avseende kryptotillgångar från och med 2026. Inom EU kompletteras detta av DAC8, som utvidgar EU:s rådande ramverk för administrativt samarbete på skatteområdet till att även omfatta kryptotillgångar. Syftet är att motverka skatteundandragande och att ge skattemyndigheter tillgång till mer heltäckande och standardiserade uppgifter om tillgångarna. För Skatteverket innebär detta möjligheter att stärka förutsättningarna för att upptäcka och motverka skatteundandragande kopplat till dessa digitala kapitalinstrument, men också ett ansvar att skapa en tydlig, effektiv deklarationsmiljö för beskattning av kryptotillgångar.

Skatteverket har bedömt att skattefelet från handel med kryptovalutor är stort, cirka 1,5 miljarder kronor eller 90 procent av den teoretiska skatten för inkomståret 2021 (Skatteverket 2024). Detta innebär att endast omkring 5–10 procent av de svenskar som sålt kryptovalutor också deklarerat dessa försäljningar. Den låga deklarationsbenägenheten¹ är alltså en central orsak till det höga skattefelet. Genom att identifiera vilka faktorer som korrelerar med viljan eller förmågan att deklarerat kryptotransaktioner kan Skatteverket och lagstiftare utforma riktade åtgärder för att öka regelefterlevnaden. Eftersom skattefelet är koncentrerat till personer med höga försäljningsbelopp är det särskilt viktigt att förstå drivkrafterna bakom deklarationsbeteendet i denna grupp för att minska skattebortfallet. Förståelse för de faktorer som korrelerar med deklarationsbenägenheten gör det möjligt att utforma mer träffsäkra och effektiva åtgärder som kan leda till högre regelefterlevnad och minskat skattebortfall.

I den här rapporten analyseras svenska kryptohandlares deklarationsbenägenhet och faktorer som samvarierar med denna. Analysen utgår från drygt 17 000 svenska personer som handlat med kryptotillgångar under perioden 2017–2021 vid två internationella kryptobörser. Personerna har avyttrat krypto för minst 10 000 euro under något av åren. Denna externa data har kombinerats med interna data över deklarationer. Analysen finner att försäljningsbelopp, branschtillhörighet och kontrolluppgift om inkomst från

¹ Deklarationsbenägenheten definieras här som att en person antingen har deklarerat eller inte. Det är förstås möjligt att en person endast deklarerar delar av sin försäljning, men det saknas tillräckliga data för att studera detta.

utlandet samvarierar med deklarationsbenägenhet. Personer med högre försäljningsbelopp är mer benägna att deklarerat försäljningen än personer med lägre belopp, personer inom IT och finans har högre benägenhet än andra, och personer med kontrolluppgift om utlandsinkomst har högre benägenhet än de utan. Det är dock viktigt att notera att analysen inte kan säga något om orsakssamband utan endast visa på statistiska samband.

Analysen finner också att deklarationsbenägenheten är relativt bestående över tid. Av de personer som sålt kryptotillgångar två år i rad är det nästan 60 procent som deklarerar sin försäljning det andra året om de deklarerade sin försäljning det första året. Av de som inte deklarerade sin försäljning det första året var det knappt 6 procent som deklarerar det andra året.

Deklarationsbenägenheten ökar också med antalet tidigare gånger som personen deklarerat kryptoförsäljning. Benägenheten når dock en plåtå på drygt 80 procent. Det är alltså nästan 20 procent, eller en av fem personer, som inte deklarerar det aktuella året oavsett hur många gånger tidigare de har deklarerat.

En persons deklarationsbenägenhet, eller skatteefterlevnad, kan påverkas av en rad faktorer. För att en person ska deklarerat en inkomst behöver den känna till att inkomsten ska deklarerat, den behöver också kunna deklarerat inkomsten och slutligen behöver personen också vilja deklarerat inkomsten. Vad gäller inkomster från handel med kryptotillgångar så kan man tänka sig att både kännedom, kunskapen och viljan kan brista. Viljan, eller skattemoralen, påverkas i sin tur av den ekonomiska vinsten, risken att bli upptäckt och straffets storlek vid upptäckt (Allingham och Sandmo, 1972). Skattemoralen påverkas även av psykologiska och sociala drivkrafter såsom normer, tillit till myndigheter och upplevd legitimitet kan påverka en persons skattemoral (Alm, 2019).

Det finns tidigare studier som beskrivit deklarationsbenägenheten bland olika grupper av kryptohandlare. Meling m.fl. (2024) studerar deklarationsbenägenheten i Norge, de faktorer som kan påverka, och möjliga åtgärder. De finner att yngre män i städer är mer benägna att äga kryptovalutor, och att dessa faktorer också påverkar sannolikheten att deklarerat korrekt. De ser också att deklarationsbenägenheten är lägre bland de som handlar på utländska kryptobörser. De noterar att de flesta kryptoinvesterare inte har stora skattebelopp att betala och att det innebär att skattemyndighetens insatser behöver vara kostnadseffektiva för att löna sig. Insatserna handlar både om att upptäcka oredovisade tillgångar och om att öka den frivilliga deklarationsbenägenheten. Riktade lågkostnadsstrategier, som exempelvis brev eller enklare kontroller, kan vara mer effektivt än omfattande tillsyn.

Baer m.fl. (2023) diskuterar de utmaningar och möjligheter som kryptovalutor innebär för skattemyndigheter. De lyfter fram att kryptovalutors unika egenskaper, som deras pseudo-anonymitet och gränsöverskridande transaktioner, gör det svårt att spåra och rapportera skattepliktiga aktiviteter. Dessutom framhävs potentialen i den transparens som blockkedjeteknologin erbjuder för skatteuppbörd, samtidigt som även riskerna för skatteundandragande och skattefusk betonas. I rapporten konstateras att endast en liten andel av kryptoinvesterare rapporterar sina försäljningar aktivt.

Samtidigt pågår en snabb regelutveckling som väsentligt stärker skattemyndigheternas kontrollmöjligheter på kryptoområdet. Inom EU innebär DAC8 att rapporteringsskyldigheten utvidgas till att omfatta kryptotillgångar, vilket möjliggör ett automatiskt informationsutbyte mellan medlemsstaterna med start från 2026. Regelverket syftar till att minska informationsasymmetrier och ge skattemyndigheter tillgång till mer heltäckande och standardiserade uppgifter om innehav och transaktioner i kryptotillgångar. Parallellt har nya sekretessbrytande bestämmelser införts som underlättar informationsdelning mellan myndigheter och stärker förutsättningarna för riskbaserade kontroller. Sammantaget innebär denna utveckling att det kontrollerbara skattefelet på kryptoområdet ökar, vilket i sin tur kan påverka individers upplevda upptäcktsrisk och därmed deras deklarationsbenägenhet.

2 Data

Analysen i den här rapporten baseras i huvudsak på tre datakällor. Dels externa datamängder över svenska privatpersoners och företags transaktioner vid två internationella kryptobörser under perioden 2017–2021, dels Skatteverkets interna data över inkomstdeklarationer och kontrolluppgifter, samt bakgrundsvariabler så som ålder, kön, tjänsteinkomst och anställning. Fokus ligger på fysiska personer eftersom de redovisar försäljning av kryptotillgångar på transaktionsnivå på K4D blanketten. Det innebär att det finns data över de personer som har redovisat kryptoförsäljning och vilka transaktioner de har redovisat. Juridiska personer redovisar istället försäljningen som en del av sin näringsverksamhet vilket gör att det inte går att särskilja eventuella redovisade kryptoförsäljningar. Eftersom syftet är att studera faktorer som samvarierar med deklarationsbenägenheten innebär detta att de juridiska personer som finns i transaktionsdata endast studeras deskriptivt. Resultatet finns i Bilaga A.

De externa datamängderna omfattar fysiska och juridiska personer som, utifrån deras KYC-uppgifter (Know Your Customer – kundkännedomsuppgifter), är

skatteskyldiga i Sverige.² Personerna ska dessutom ha haft transaktioner till ett värde av minst 10 000 euro under något av åren 2017–2021. Gränsen på 10 000 euro motsvarar ungefär de 30 procent av kryptohandlarna som sålt för högst belopp och står för över 90 procent av skattefelet (Skatteverket, 2024). Det ska dock noteras att merparten, ungefär 70 procent, av kryptohandlarna handlar för lägre belopp och därför inte är inkluderade. I de externa datamängderna finns information om personernas aktiviteter vid respektive kryptobörs under perioden 2017–2021. Detaljnivån på aktiviteterna skiljer sig åt beroende på vilken av de två kryptobörserna de härstammar från. För den ena börsen finns data på transaktionsnivå över försäljningsbelopp, de tillgångsslag som är involverade samt datum och tid för transaktionen. För den andra är datamängden aggregerad till en uppgift per skattebetalare, år, tillgångsslag och transaktionstyp. En majoritet av personerna har kunnat identifieras utifrån deras KYC-uppgifter. Det innebär att de kan knytas till ett person- eller organisationsnummer och att det därför både finns bakgrundsinformation och går att följa personernas deklarationsbenägenhet via deras inkomstdeklaration.

Totalt omfattar de externa datamängderna 18 154 unika identifierade skattebetalare som avyttrat kryptotillgångar under minst ett av åren under perioden 2017–2021. Av dem var 17 827 obegränsat skatteskyldiga i Sverige under minst ett av åren då de sålt tillgångar. Merparten av skattebetalarna, 17 640, är fysiska personer, medan 187 är juridiska personer.³ Knappt 20 procent (3 179 personer) av de fysiska personerna har redovisat försäljning av kryptotillgångar på K4D blanketten vid minst ett tillfälle. Försättningsvis behandlar rapporten endast de 17 640 fysiska personerna.

Varje enskild person kan ha sålt kryptotillgångar under ett eller flera, som mest fem, år. En majoritet, 8 651 personer, har bara sålt under ett år, 4 287 personer har sålt under två år, 2 523 personer har sålt under tre år, 1 489 personer har sålt under fyra år och 887 personer har sålt under fem år.

I tabell 1 visas deskriptiv statistik över de fysiska personer som avyttrat kryptotillgångar uppdelat per år. De flesta som har avyttrat krypto under perioden 2017–2021 är män i åldrarna 25–40 år. Medianåldern stiger under perioden från 32 år under 2017 till 35 år under 2021. Från tabellen kan också ses att andelen kvinnor är låg, 4 procent för 2017, men att den har ökat till 8 procent 2019, för att därefter vara 7 procent. Kryptosäljarnas

² Kundkännedomsuppgifterna är en process där företag, särskilt inom finans- och kryptobranschen, verifierar identiteten på sina kunder. Syftet är att säkerställa att kunderna är de som de utger sig för att vara och att motverka ekonomisk brottslighet som penningtvätt, bedrägeri och finansiering av terrorism.

³ Till de fysiska personerna räknas enskilda näringsidkare som beskattningsmässigt betraktas som fysiska personer.

förvärvsinkomster stiger under åren och utvecklas i linje med medianlönen under perioden. Andelen kryptosäljare som är enskilda näringsidkare har minskat över tid, från 16 procent 2017 till 13 procent 2021, men är fortfarande högre än det nationella genomsnittet på omkring 10 procent under perioden. Eftersom enskilda näringsidkare är skyldiga att årligen lämna in en NE-bilaga tillsammans med sin inkomstdeklaration, att sammanställa bokslut och ofta även att lämna in en momsdeklaration måste de regelbundet sätta sig in i deklarationsregler, skattefrågor och bokföring. Därför är det inte orimligt att tro att de har bättre kunskap om inkomstdeklarationsprocessen än genomsnittet.

Tabell 1. Deskriptiv statistik över kryptosäljarna per år
Genomsnitt och median inom parenteser.

	2017	2018	2019	2020	2021
Ålder	33,6 (32)	34,9 (34)	37,3 (35)	36,6 (35)	36,4 (35)
Kön (1=Man)	0,96	0,95	0,92	0,93	0,93
Förvärvsinkomst	391 821 (368 986)	405 154 (385 094)	399 522 (380 343)	417 005 (393 157)	467 734 (417 661)
Enskild näringsidkare	0,16	0,15	0,15	0,14	0,13
Försäljningsbelopp (EUR) ^a	34 006 (4 160)	34 856 (3 587)	19 700 (1 803)	20 861 (2 957)	48 995 (11 147)
Bransch^b					
IT ^c	-	-	0,12	0,12	0,11
Finans ^d	-	-	0,03	0,03	0,03
Övriga	-	-	0,85	0,85	0,84
Övriga faktorer					
KU80 ^e	0,05	0,06	0,03	0,03	0,05
KFM ^f	0,006	0,009	0,012	0,011	0,007
Redovisat	0,17	0,10	0,075	0,12	0,13
Observationer	4 458	5 240	4 669	6 709	14 313

a. Endast de som sålt för minst 10 000 euro under något år under 2017–2021 är inkluderade.

b. Bransch är definierat utifrån den bransch som personen har erhållit högst inkomst från under året.

c. IT definieras utifrån företagens SNI-koder och är företag verksamma inom de tvåställda grupperna 62 och 63, samt den treställda gruppen 582.

d. Finans definieras utifrån företagens SNI-koder och är företag verksamma inom de tvåställda grupperna 64 och 66, samt den treställda gruppen 692.

e. KU80 är en indikatorvariabel som antar värdet 1 om det finns en kontrolluppgift om inkomster från utlandet för personen, och värdet 0 annars.

f. KFM är en indikatorvariabel som antar värdet 1 om personen hade en skuld hos Kronofogden vid deklARATIONstillfället, och värdet 0 annars.

Kryptosäljarna är verksamma inom ett brett spann av branscher, för den här analysen är det intressant att följa de som arbetar inom IT (12 procent) och de som arbetar inom finans (3 procent) för att studera om deras deklara-tionsbenägenhet är annorlunda jämfört med kryptosäljare inom övriga branscher (85 procent). Att studera deklara-tionsbenägenheten hos krypto-handlare inom finans och IT är särskilt intressant eftersom de kan ha större, mer komplexa och internationella transaktioner, samt högre kunskap

om både teknik och regelverk. Detta gör dem centrala för förståelsen av skattebortfall och för att utforma effektiva åtgärder.⁴

Andra faktorer som kan påverka en persons deklaraionsbenägenhet är dels om Skatteverket har mottagit en kontrolluppgift om inkomster från utlandet (KU80) för personen, då denna kan avse just kryptohandeln, eller om personen har skulder hos Kronofogden (KFM). Andelen kryptosäljare som Skatteverket mottagit en kontrolluppgift för varierar mellan 3 procent, 2019 och 2020, och 6 procent, 2021. Skulder hos Kronofogden är intressant då det kan vara ett motiv till att undanhålla inkomst från beskattning. Andelen med skulder hos Kronofogden varierar mellan 0,6 procent, 2017, och 1,2 procent, 2019.

Andelen säljare som deklarerar sin försäljning varierar mellan åren. Från 7,5 procent 2019 till 17 procent 2017. Här kan noteras att de högsta andelarna deklarerar, 17 procent och 13 procent, återfinns de år då kryptomarknaderna stigit som mest, nämligen 2017 och 2021.

3 Metod

Syftet med den här analysen är att analysera populationen av kryptohandlare för att identifiera egenskaper som samvarierar med deklaraionsbenägenhet. De egenskaper som studeras är dels bakgrundsvariabler som ålder, kön, förvärvsinkomst, region, bransch som personen är verksam inom, och huruvida personen är enskild näringsidkare. Dels om det har inkommit kontrolluppgifter om betalningar från utlandet (KU80) för personen, om personen hade en skuld hos Kronofogden vid deklarationstillfället och personens sammanlagda försäljningsbelopp under inkomståret. Även sambandet mellan att ha deklarerat försäljning av kryptotillgångar under tidigare år och deklaraionsbenägenheten studeras.

I analysen studeras primärt sambanden mellan deklaraionsbenägenheten och faktorerna ovan. För att skatta enkla samband, exempelvis skillnaden i deklaraionsbenägenhet mellan kvinnor och män utan hänsyn till ålder, inkomst och andra faktorer, används logistisk regression utan kontrollvariabler.⁵ För att justera sambanden för hur andra faktorer påverkar dem används även en logistisk regression med slumpmässiga effekter på personnivå där samtliga faktorer är inkluderade i modellen. Att de

⁴ Det finns en risk att branschindelningen snarare reflekterar en persons utbildningsnivå än något specifikt för personer inom finans eller IT. Det är önskvärt att kontrollera för utbildningsnivå, men den informationen saknas i Skatteverkets register. Även om det går att göra en grov indelning av treställiga SNI-koder efter utbildningsnivå utifrån SCB:s yrkesstatistik så blir den indelningen för grov för detta syfte.

⁵ Logistisk regression är lämpligt att använda när man vill studera samband där utfallsvariabeln är binär, vilket är svårare med korrelationsmått som Pearson's r eller Cramér's V .

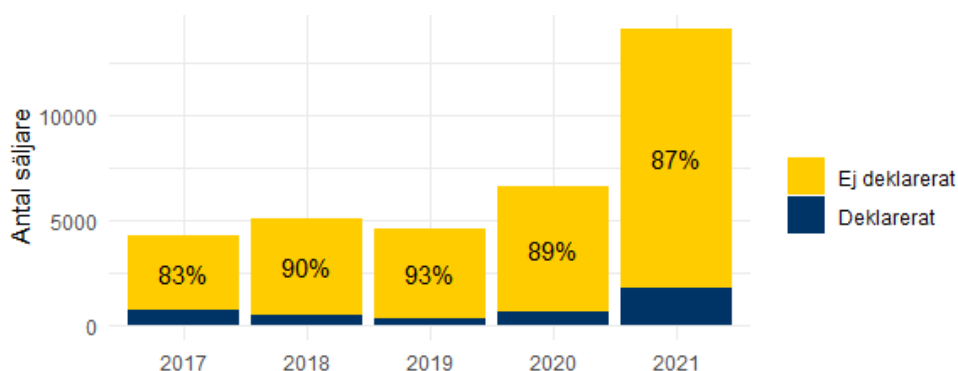
slumpmässiga effekterna är på personnivå är ett sätt att hantera att det finns flera observationer per person. Det tillåter att varje person har sin egen basnivå för sannolikheten att deklarerar.

Skattningarna ska dock tolkas med försiktighet och snarare ses som justerade samband, till exempel sambandet mellan deklarationsbenägenhet och ålder justerat för inkomst, än kausala effekter.

4 Deklarationsbenägenhet

I det här avsnittet beskrivs individspecifika faktorer som kan påverka deklarationsbenägenheten. Både bakgrundsfaktorer (ålder, kön, bostadsregion, förvärvsinkomst, om personen är enskild näringsidkare, bransch som personen är verksam inom), övriga faktorer (kontrolluppgifter, skuld hos kronofogden), försäljningsbelopp samt tidigare deklarationsbeteende studeras.

Som framgår av tabell 1 och av Skatteverkets rapport (2024) är det endast en begränsad andel av personerna som handlar med kryptotillgångar som deklarerar sina försäljningar. Antalet säljare och andelen som deklarerar varierar över tid (figur 1). Deklarationsbenägenheten visar dock ingen tydlig ökning utan ligger stabilt kring cirka 10 procent. Att antalet säljare ökar över tid, åtminstone ser vi en kraftig ökning mellan 2020 och 2021, pekar också på behovet ur ett kontrollperspektiv att prioritera utveckling av regler (exempelvis DAC8) och förfarande (exempelvis information i anslutning till att kryptotillgångar ska deklarerar).

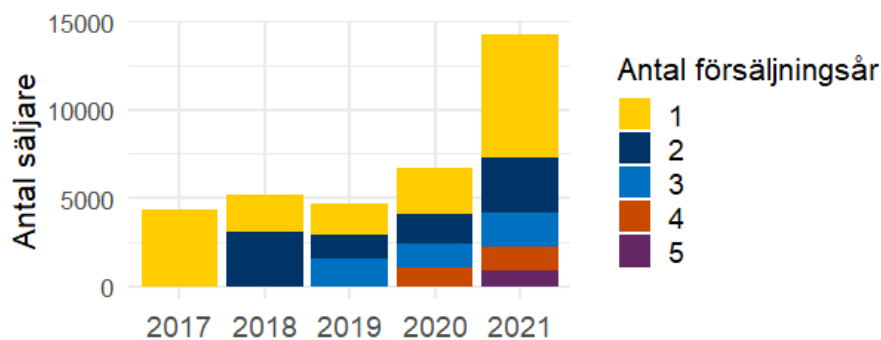

Figur 1. Antal kryptosäljare och deklaranter per år.

Figur 2 visar fördelningen av hur många år en person har sålt kryptotillgångar, inklusive det aktuella året. För 2017 framgår att samtliga säljare endast har sålt under detta år (gul stapel), vilket beror på att analysen utgår från denna period. Det är sannolikt att vissa individer har sålt tidigare, men data för tiden före 2017 saknas. För åren 2018–2020 är ungefär en tredjedel av säljarna förstagångssäljare, medan övriga har sålt under ett till tre tidigare år. År 2021

ökar andelen förstagångssäljare till cirka hälften, vilket speglar den kraftiga uppgången på kryptomarknaderna under detta år.

Figuren visar att en majoritet av de personer som sålde kryptotillgångar under 2017 även sålde under 2018. Däremot fortsatte endast omkring hälften av dessa att sälja under 2019. För 2021 framgår att antalet säljare som tidigare har sålt vid minst ett år överstiger det totala antalet säljare under 2020. Detta innebär att vissa individer återkommit till marknaden efter ett uppehåll, vilket sannolikt är ett vanligt beteendemönster då försäljningsbeslut påverkas både av marknadsutvecklingen och individuella faktorer.

Figur 2. Antal personer som har sålt under ett visst antal år för åren 2017–2021.

Tabell 2 redovisar andelen inom respektive kategori som har deklarerat försäljning av kryptotillgångar, samt sambandet mellan kategorin och deklarationsbenägenheten före och efter justering för kontrollvariabler. Sambanden har skattats med logistiska regressioner utan respektive med kontrollvariabler. Ett värde på 1 indikerar inget samband, ett värde över 1 ett positivt samband och ett värde under 1 ett negativt samband. Eftersom faktorerna är kategoriska används en referenskategori som jämförelsepunkt. För bransch är exempelvis ”övriga” referenskategorin, mot vilken finans- och IT-branscherna jämförs.

Det enkla sambandet mellan respektive kategori och deklarationsbenägenheten kan tolkas som korrelationer. Dessa resultat är särskilt relevanta i sammanhang där syftet är att identifiera grupper med låg deklarationsbenägenhet, till exempel för urval till kontroller eller informationsinsatser, där själva samvariationen är av intresse oavsett bakomliggande orsakssamband. De justerade sambanden, som bygger på en logistisk regressionsmodell, syftar till att isolera sambandet mellan varje enskild kategori och deklarationsbenägenheten, givet övriga kategorier. Även om de justerade sambanden inte kan tolkas som säkert kausala, bland annat eftersom modellen saknar vissa relevanta förklaringsfaktorer, kan de ge en hänvisning till vilka egenskaper som kan vara mer direkt kopplade till deklarationsbeteendet. De justerade resultaten är därför särskilt relevanta vid överväganden om åtgärder

för att påverka deklarationsbenägenheten, eftersom de kan ge indikationer på i vilken utsträckning den låga deklarationsbenägenheten främst hänger samman med okunskap om att kryptoförsäljningen behöver deklarerar, praktiska eller administrativa hinder i deklarationsförfarandet eller incitament och efterlevnadsvilja.

Tabell 2. Andel som har redovisat kryptoförsäljning för respektive kategori samt samband och justerat samband mellan faktorerna och deklarationsbenägenheten.

	Andel	Samband	Justerat samband
Ålder			
17–24	0,08	-	-
25–34	0,12	1,44***	1,29*
35–44	0,10	1,27***	0,96
45–54	0,08	1,00	0,75*
>54	0,06	0,72**	0,63**
Kön (1=Man)			
Kvinnor	0,07	-	-
Män	0,10	1,46***	0,96
Förvärvsinkomst			
0–100 000	0,10	-	-
100 000–300 000	0,7	0,71***	0,86
300 000–500 000	0,10	0,98	1,13
500 000–1 000 000	0,13	1,39***	1,42**
>1 000 000	0,13	1,35*	1,19
Försäljningsbelopp (EUR)			
0–1000	0,07	-	-
1000–5 000	0,09	1,35***	1,50***
5 000–10 000	0,10	1,61***	2,06***
10 000–50 000	0,11	1,74***	2,01***
>50 000	0,17	2,88***	2,66***
Bransch			
IT	0,23	2,24***	1,58***
Finans	0,25	2,91***	1,96***
Övriga	0,11	-	-
Övriga faktorer			
KU80	0,4	4,43***	3,11***
KFM	0,01	0,06***	0,00
Enskild näringsidkare	0,12	1,09	1,11
Redovisat krypto tidigare	0,68	17,11***	20,70***

Signifikanskoder för sambanden: *** 0.001 ** 0.01 * 0.05. '-' indikerar referens kategorier.

Not: De variabler som är inkluderade i det justerade sambandet är ålder, kön, förvärvsinkomst, försäljningsbelopp, bransch samt de övriga faktorerna KU80, KFM, Enskild näringsidkare och redovisat krypto tidigare. På grund av att andelarna i tabellen är avrundade motsvarar de inte exakt oddskvoterna i tabellen. I huvudtexten beskrivs resultaten som "mer/mindre sannolikt".

Tabellen visar att deklarationsbenägenheten varierar med ålder. Benägenheten är högst bland personer i åldersgruppen 25–44 år (cirka 10–12 procent) och lägre bland yngre och äldre (cirka 6–8 procent). I skattningarna används den yngsta gruppen (17–24 år) som referenskategori. I de enkla sambanden framstår 25–34 och 35–44 år som mer sannolika att deklarerar än referensgruppen. I det justerade sambandet minskar skillnaderna och är delvis inte längre statistiskt säkerställda, vilket indikerar att en del av åldersmönstret samvarierar med andra egenskaper, såsom inkomstnivå och försäljningsbelopp.

Däremot kvarstår en lägre deklarationsbenägenhet för personer 55 år och uppåt även efter justering.

Könsskillnaden är liten i nivåer och försvinner efter justering. Män deklarerar i genomsnitt något oftare än kvinnor (cirka 10 jämfört med 7 procent), men när andra faktorer beaktas är skillnaden varken stor eller statistiskt säkerställd, vilket tyder på att observerade skillnader huvudsakligen speglar andra bakomliggande egenskaper än kön.

Deklarationsbenägenheten ökar med förvärvsinkomst från cirka 500 000 kronor och uppåt. Jämfört med lägre inkomstnivåer är personer i intervallet 500 000–1 000 000 kronor mer benägna att deklarerar. Efter justering kvarstår denna skillnad, medan övriga inkomstintervall inte visar en tydlig avvikelse från referensen.

Större försäljningsbelopp samvarierar med högre deklarationsbenägenhet. Andelen som deklarerar stiger successivt från cirka 7 procent vid de lägsta beloppen till omkring 17 procent vid de högsta. Detta mönster består även i den justerade modellen, vilket talar för att beloppsstorleken har en självständig koppling till beteendet.

Bransch spelar roll. Personer verksamma inom finans och IT deklarerar i högre utsträckning (cirka 25 respektive 23 procent) än övriga (cirka 11 procent). Sambanden kvarstår efter justering, om än i mindre storlek, vilket tyder på att branschtillhörighet fångar egenskaper som är relevanta för deklarationsbeteendet.

Kontrolluppgift (KU80) och tidigare erfarenhet är starkt förknippade med att deklarerar. Om en KU80 finns ökar andelen som deklarerar markant (till cirka 40 procent), och individer som tidigare deklarerat kryptoförsäljning deklarerar i mycket högre utsträckning även nu (cirka 68 procent). Dessa mönster kvarstår i justerade analyser.⁶

Andelen enskilda näringsidkare som deklarerar kryptoförsäljning är något högre än bland övriga, 12 procent jämfört med 10 procent, men skillnaden är inte statistiskt säkerställd. Bland personer med aktuella skulder hos Kronofogden är antalet mycket lågt, knappt 300 individer, varav endast två har deklarerat försäljning. Detta indikerar ett negativt samband mellan

⁶ Det finns en risk att övriga samband överskuggas av det starka sambandet mellan att ha redovisat krypto tidigare och deklarationsbenägenheten. Ytterligare analys visar dock att även om storleken på andra samband minskar när hänsyn tas till om personen har redovisat krypto tidigare, så består signifikans och riktning (se bilaga B).

skuldsättning och deklarationsbenägenhet, men underlaget är för begränsat för att påvisa ett statistiskt säkerställt samband.

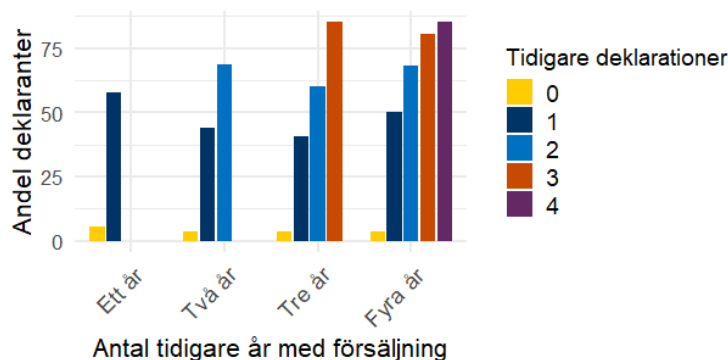
De justerade resultaten är mest informativa när åtgärder övervägs. Att deklarationsbenägenheten är högre inom IT och finans samt bland personer för vilka kontrolluppgift finns talar för att kunskap om regelverket och praktisk förmåga att hantera deklarationsförfarandet är viktiga faktorer. Samtidigt indikerar den kvarstående låga benägenheten i vissa grupper, liksom det starka sambandet med tidigare deklarationsbeteende, att incitament, upplevd kontrollrisk och normer också har betydelse. Sammantaget pekar resultaten på att effektiva åtgärder behöver kombinera tydlig information, låga administrativa trösklar och styrmedel som stärker motivationen att följa regelverket.

4.1 Deklarationsvana

Den mest framträdande faktorn i den föregående analysen är huruvida individen tidigare har redovisat försäljning av kryptotillgångar. I detta avsnitt analyseras om det även föreligger ett samband mellan deklarationsbenägenhet och antalet tidigare deklarationstillfällen. Analysen baseras på material som avser perioden 2017–2021.

Figur 3 illustrerar andelen individer som deklarerat försäljning av kryptotillgångar, fördelat efter antal tidigare försäljningstillfällen och om dessa tidigare transaktioner har deklarerats. Bland personer med ett tidigare försäljningstillfälle framgår att endast en mindre andel av dem som inte deklarerade den föregående försäljningen deklarerar den aktuella (gul stapel), medan över hälften av dem som tidigare deklarerat även gör det nu (mörkblå stapel). För individer med två tidigare försäljningar är deklarationsbenägenheten mycket låg bland dem som inte deklarerat någon av de tidigare försäljningarna (gul stapel). Nästan hälften av dem som deklarerat en av två tidigare försäljningar (mörkblå stapel) deklarerar den aktuella, och nära 70 procent av dem som deklarerat båda tidigare försäljningarna gör detsamma. För individer med tre eller fyra tidigare försäljningar stabiliseras deklarationsbenägenheten strax över 80 procent bland dem som deklarerat

samtliga tidigare försäljningar (röd respektive lila stapel).

Figur 3. Andel av säljarna som deklarerar sin kryptoförsäljning uppdelat på antal tidigare år med försäljning och antal tidigare deklARATIONER.

Tabell 3 redovisar antalet säljare och deklareranter per grupp samt andelen deklareranter. Det bör noteras att gruppstorlekarna som ligger till grund för figur 3 är ojämnt fördelade. Bland personer som genomfört en tidigare försäljning återfinns cirka 1 000 personer som deklarerat den tidigare försäljningen och drygt 8 000 personer som inte har deklarerat. För individer med två tidigare försäljningstillfällen omfattar gruppen cirka 300 personer som deklarerat båda försäljningarna, cirka 500 personer som deklarerat vid ett av tillfällena och drygt 4 000 personer som inte har deklarerat vid något av de två tidigare tillfällena

Tabell 3. Deklarationsbenägenheten utifrån antalet år som en person sålt kryptotillgångar och antalet år som den då också redovisat sin försäljning.

År med försäljning	År med deklARATION	Säljare	Deklaranter	Deklaranter (procent)
1	0	8 243	463	5,6
1	1	1 055	607	57,5
2	0	4 114	150	3,6
2	1	510	225	44,1
2	2	315	216	68,5
3	0	1 905	68	3,6
3	1	219	89	40,6
3	2	136	82	60,3
3	3	122	104	85,2
4	0	675	25	3,7
4	1	70	35	50,0
4	2	47	32	68,1
4	3	41	33	80,5
4	4	41	35	85,4

Det positiva sambandet mellan antalet tidigare deklARATIONER av försäljning av kryptotillgångar och deklARATIONsbENÄGENHETEN innevarande år kvarstår även efter kontroll för ålder, kön, förvärvsinkomst, bransch, förekomst av kontrolluppgift (KU80) samt övriga relevanta variabler. Detta indikerar ett robust samband mellan deklARATIONsbENÄGENHET och tidigare deklARATIONshISTORIK. En möjlig förklaring är att individer som tidigare deklarerat har kunskap om processen, vilket sänker tröskeln för att deklarerat på nytt. Alternativt kan det bero på att dessa individer uppfattar en högre risk för

uppmärksamhet från Skatteverket vid utebliven deklaration. Det är dock sannolikt att även individspecifika faktorer, utöver de som ingår i analysen, påverkar både benägenheten att påbörja och att fortsätta deklarerat försäljning av kryptotillgångar. Exempel på sådana faktorer är skattemoral och kunskap om att kryptotillgångar omfattas av beskattning.

5 Diskussion

Rapporten analyserar sambandet mellan deklarationsbenägenhet och ett antal faktorer som bedöms kunna påverka denna benägenhet. Tre faktorer framträder särskilt genom att uppvisa en statistiskt signifikant samvariation med deklarationsbenägenheten även efter kontroll för övriga variabler. Det är viktigt att understryka att analysen är korrelationsbaserad och inte fastställer kausala samband. För att kunna studera orsakssamband krävs mer detaljerade data om faktorer som antas påverka deklarationsbenägenheten, såsom finansiell kompetens, riskpreferenser, skattemoral, kunskap om beskattning av kryptotillgångar samt attityder till hur dessa tillgångar bör beskattas.⁷

De faktorer som särskilt framträder i analysen är försäljningsbeloppets storlek, förekomst av kontrolluppgift om inkomst från utlandet (KU80) samt individens branschtillhörighet. Ett högt försäljningsbelopp korrelerar med större kapitalvinster (Skatteverket, 2024). Individer med större vinster kan ha starkare incitament att följa regelverket för att undvika sanktioner, skattetillägg eller rättsliga påföljder. Större vinster kan även ge upphov till en känsla av ansvar eller moralisk skyldighet att redovisa försäljningen, samt innebära bättre likviditet och därmed lägre tröskel för att betala den skatt som uppstår. Det positiva sambandet mellan förekomst av KU80 och deklarationsbenägenhet kan indikera att kontrolluppgiften avser kryptorelaterade inkomster från utlandet. En alternativ tolkning är att individer med utländska investeringar generellt har högre kunskap om hur denna typ av inkomster ska redovisas. Att personer verksamma inom IT- och finansbranschen uppvisar högre deklarationsbenägenhet än övriga grupper kan tolkas som att kunskap om regelverk och skatteförfaranden är en betydande förklaringsfaktor.

Analysen visar att det mest framträdande sambandet är mellan tidigare deklaration av försäljning av kryptotillgångar och fortsatt deklarationsbenägenhet. Stabiliteten i beteendet är hög: sannolikheten att deklarerat innevarande år är mer än tio gånger större för individer som deklarerade föregående år jämfört med dem som inte gjorde det. Sannolikheten ökar med antalet tidigare deklarationer men planar ut vid cirka 80 procent,

⁷ En del kryptohandlare anser att beskattningen av kryptovalutor bör utformas på ett sätt som motsvarar reglerna för betalningsmedel snarare än regler för finansiella tillgångar.

vilket innebär att deklaraionsbenägenheten inte når 90 procent ens bland individer som deklarerat flera år i följd. Bland personer som sålt kryptotillgångar varje år under perioden 2017–2021 och deklarerat de fyra första åren avstår över 10 procent från att deklarerat det femte året.

För att öka den frivilliga deklaraionsbenägenheten är det centralt att förstå varför en betydande andel individer avstår från att deklarerat trots tidigare erfarenhet. För denna grupp är det rimligt att anta att varken bristande regelkunskap eller osäkerhet kring deklaraionsförfarandet är avgörande, vilket indikerar att andra faktorer – exempelvis skattemoral eller upplevd risk för upptäckt – kan spela en avgörande roll.

För att stärka den frivilliga deklaraionsbenägenheten rekommenderas en kombination av informationsinsatser och tekniska lösningar.

Informationskampanjer kan riktas särskilt mot nya säljare för att öka kunskapen om beskattning av kryptotillgångar och minska tröskeln för första deklaraionen. För individer som tidigare har redovisat kryptoförsäljning rekommenderas automatiska påminnelser, exempelvis direkt i e-tjänsten, för att upprätthålla deklaraionsbenägenheten. Den upplevda risken för upptäckt kan förstärkas genom tydlig kommunikation om Skatteverkets tillgång till kontrolluppgifter och internationella informationsutbyten.

6 Referenser

Allingham, M. G. & Sandmo, A. (1972). *Income tax evasion: A theoretical analysis*. Journal of Public Economics, 1(3–4), 323–338.

Alm, J. (2019). Tax compliance and administration. *Handbook on taxation*, 741–768. Routledge.

Baer, K., De Mooij, R., Hebous, S., & Keen, M. (2023). *Taxing cryptocurrencies*. Oxford Review of Economic Policy, 39(3), 478-497.

Meling, T. G., Mogstad, M., & Vestre, A. (2024). *Crypto Tax Evasion* (No. w32865). National Bureau of Economic Research.

Skatteverket. (2024). ”Ska jag deklarerera krypto? En bedömning av skattefelet från handel med kryptovalutor 2024:8. Diarienummer 8-2897130.

Bilaga A – Deskriptiv statistik över juridiska personer

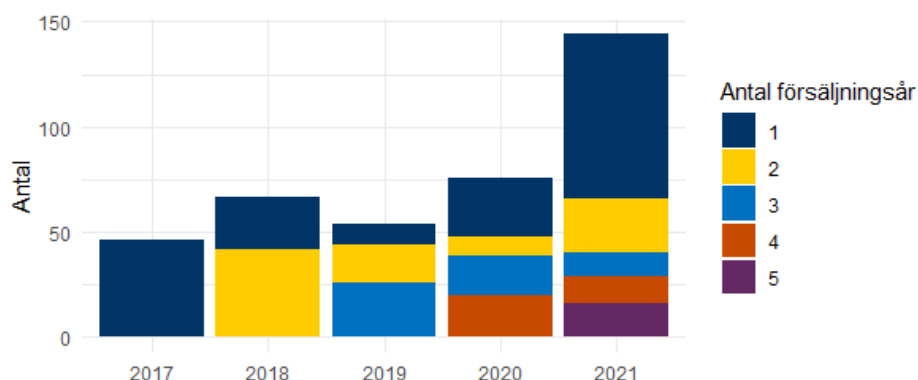
Om ett företag handlar med kryptotillgångar ska försäljningen redovisas till Skatteverket enligt regelverket för näringsverksamhet. Samtliga transaktioner med kryptotillgångar ska löpande bokföras i företagets redovisning, vilket innebär att både inköp och försäljning ska dokumenteras med underlag som anger datum, antal, pris och motpart för varje affär. Försäljning av kryptotillgångar i näringsverksamhet ska tas upp i företagets inkomstdeklaration. För aktiebolag redovisas försäljningen i Inkomstdeklaration 2 som en del av den ordinarie bokföringen och resultatredovisningen.

Vinster och förluster på kryptotillgångar behandlas som en integrerad del av näringsverksamheten och ska bokföras samt redovisas i företagets ordinarie deklaration. Detta innebär att det för företag inte finns separat information om i vilken omfattning kryptotillgångar har avyttrats.

I den externa datamängden identifieras cirka 200 juridiska personer som handlat med kryptotillgångar under perioden 2017–2021, varav 186 även har avyttrat sådana tillgångar. Utvecklingen av antalet juridiska personer som avyttrar kryptotillgångar följer i stort samma mönster som för fysiska personer. Figur A1 visar antalet juridiska personer som avyttrat kryptotillgångar per år, fördelat efter hur många år de har genomfört avyttringar fram till och med det aktuella året.

Av figuren framgår att 46 juridiska personer avyttrade kryptotillgångar under 2017, vilket innebär att samtliga betraktas som nykomlingar eftersom datamängden omfattar perioden 2017–2021 (mörkblå stapel). Under 2018 ökade antalet till 67, varav 42 även avyttrade under 2017 (gul stapel). År 2019 minskade antalet nykomlingar (mörkblå stapel), och nästan hälften av de juridiska personer som avyttrade detta år hade även avyttrat under 2017 och 2018 (ljusblå stapel). Under 2020 och 2021 ökar åter andelen nykomlingar. År 2021 är fler än hälften av de juridiska personerna som avyttrar kryptotillgångar

nykomlingar (78), samtidigt som ett betydande antal avyttrar för fjärde (13) respektive femte året (16).

Figur A1. Antal juridiska personer som har sålt under ett visst antal år för åren 2017–2021.

Av den externa datamängden framgår att nästan samtliga juridiska personer, 184 av cirka 200, är aktiebolag. Aktiebolagens genomsnittliga omsättning uppgår till närmare 50 miljoner kronor (se tabell A1), medan medianomsättningen är drygt 1,5 miljoner kronor. Detta indikerar en stor variation i storlek, där ett fåtal bolag har mycket hög omsättning medan majoriteten är betydligt mindre. Knappt 20 procent av bolagen (33) har en omsättning som överstiger 5 miljoner kronor, och knappt 5 procent (8) har en omsättning över 100 miljoner kronor.

Även antalet anställda varierar kraftigt. Genomsnittet är 19 anställda, medan medianen är 1. En tredjedel av bolagen (66) saknade helt anställda under 2021, samtidigt som ett enskilt bolag hade drygt 2 700 anställda. Bolagens ålder varierar mellan 0 och 19 år, med en median på 6 år och ett genomsnitt på 7 år.

Branschfördelningen visar att drygt hälften av bolagen är verksamma inom IT- eller finanssektorn, med 41 respektive 23 procent. Bland övriga branscher (46 procent) utgör verksamheter inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik nästan hälften, motsvarande 20 procent av samtliga bolag.

Tabell A1. Deskriptiv statistik över aktiebolag. Värden från 2021.

	Genomsnitt	Median	Min	Max
Omsättning	48 964 083	1 556 040	0	2 692 838 486
Antal anställda	19	1	0	2 752
Ålder	7	6	0	19
Bransch				
IT	0,41	-	-	-
Finans	0,13	-	-	-
Övriga	0,46	-	-	-

Bilaga B – Alternativ modellspecifikation

I tabell 2 visades att den starkaste korrelationen med sannolikheten att deklarerat försäljning av kryptotillgångar innevarande år är om individen tidigare har deklarerat sådan försäljning. Det finns en risk att denna variabel – tidigare deklARATION av kryptotillgångar – dominerar analysen och därmed överskuggar effekten av övriga faktorer.

Tabell B1 redovisar det justerade sambandet efter att variabeln *tidigare deklARATION av kryptotillgångar* har exkluderats från modellen. Av tabellen framgår att signifikansnivåerna för övriga faktorer är oförändrade när denna variabel utesluts, medan koefficienterna påverkas i viss utsträckning. Detta indikerar att grupperna som jämförs skiljer sig åt i vilken grad de tidigare har deklarerat kryptoförsäljning.

I vissa fall har gruppen med högre deklaraTionsbenägenhet även i större utsträckning deklarerat tidigare, vilket reducerar skillnaden mellan grupperna och gör att koefficienten närmar sig 1 när variabeln inkluderas. Detta mönster kan exempelvis observeras för KU80. I andra fall har gruppen med högre deklaraTionsbenägenhet deklarerat tidigare i lägre utsträckning, vilket ökar skillnaden mellan grupperna och gör att koefficienten avviker från 1 när variabeln inkluderas. Detta kan exempelvis ses för försäljningsbeloppet.

Tabell B1. Det justerade sambandet mellan bakgrundsvariablerna och sannolikheten att redovisa kryptoförsäljning. Sambandet är antingen justerat för om man redovisat krypto tidigare eller inte.

	Justerat samband (inkluderad)	Justerat samband (exkluderad)
Ålder		
17–24	-	-
25–34	1,29*	1,36**
35–44	0,96	1,04
45–54	0,75*	0,80*
>54	0,63**	0,68**
Kön		
Kvinnor	-	-
Män	0,96	1,09
Förvärvsinkomst		
0–100 000	-	-
100 000–300 000	0,86	0,79*
300 000–500 000	1,13	1,02
500 000–1 000 000	1,42**	1,31**
>1 000 000	1,19	0,98
Försäljningsbelopp (EUR)		
0–100 000	-	-
100 000–300 000	1,50***	1,38***
300 000–500 000	2,06***	1,67***
500 000–1 000 000	2,01***	1,66***
>1 000 000	2,66***	2,42***
Bransch		
IT	1,58***	1,89***

Finans	1,96***	2,44***
Övriga	-	
Övriga faktorer		
KU80	3.11***	3,93***
KFM	0,00	0,00
Enskild näringsidkare	1,11	1,05
Redovisat krypto tidigare	20.70***	X
McFaddens R ²	0,204	0,052

Signifikanskoder för sambanden: '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05

Modellernas förklaringsförmåga har jämförts med hjälp av McFaddens R², ett mått som används för att bedöma och jämföra logistiska regressionsmodeller. Värdet varierar mellan 0 och 1, där ett högre värde indikerar större förklaringsförmåga. För modellen där variabeln *tidigare deklaration av kryptotillgångar* exkluderats uppgår McFaddens R² till 0,052, vilket innebär att modellen förklarar cirka 5,2 procent av variationen i log-likelihood jämfört med en modell utan förklarande variabler. När variabeln inkluderas ökar värdet till 0,204, vilket motsvarar en förklaringsgrad på cirka 20 procent. Detta understryker den betydande påverkan som tidigare deklarationshistorik har på modellens förklaringsförmåga.

Postadress: 205 30 Malmö **Telefon:** 0771-567 567
skatteverket@skatteverket.se, www.skatteverket.se

